

Merkur

A kilenc nagybolygó közül a Merkúra a kis méretek jellemzők.

Hasznos megfigyeléseket rajta 20 cm-es vagy ennél nagyobb átmérőjű távcsővel végezhetünk. Nagy nagyítás szükséges a bolygó észleléséhez, legalább százszoros, hogy fáziisa kivehető legyen, s 250-szeres, hogy korong alakja látszszon.

A Merkur a Holdhoz hasonló fázis-változásokat mutat. Egy év alatt háromszor keleti és háromszor nyugati elongációba /kitérés/ kerül.

Alsó és felső együttálláskor teljesen láthatatlan, szürkületben akkor látszik, amikor 10-15 fokra távolodik el a Naptól.

Gyors mozgása következtében pozíciója napról-napra erősen változik, bár ezt nem könnyű megfigyelni, mivel a fényes égen hiányoznak az összehasonlításhoz szükséges csillagok.

Nappali észlelések közepes átmérőjű távcsöveket kívánnak, de a távcsövet védeni kell a közvetlen napfénytől, különben a belsejében levő levegő áramlani fog.

Nagy szerepe van a légkör átlászóságának is; a legcsekélyebb köd olyan fényszóródást eredményez, hogy szintén nem lehet észlelni.

A Merkur az elongáció előtt és után 10-14 nappal látszik a legfényesebbnek.

Esetenként, belső együttálláskor a bolygó áthalad a napkorong előtt, ilyenkor parányi fekete foltnak látszik. Merkur átvonulás 1986 novemberében és 1999 novemberében fog bekövetkezni.

Deicsics László
Budapest, Uránia